

LEGE Nr. 45 din 1 iulie 1994
Legea apărării naționale a României

Text în vigoare începând cu data de 6 mai 2011
REALIZATOR: COMPANIA DE INFORMATICĂ NEAMȚ

Text actualizat prin produsul informatic legislativ LEX EXPERT în baza actelor normative modificatoare, publicate în Monitorul Oficial al României, Partea I, până la 3 mai 2011.

Act de bază

#B: *Legea nr. 45/1994*

Acte modificatoare

#M1: *Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 13/2000*

#M2: *Legea nr. 398/2001*

#M3: *Legea nr. 38/2002*

#M4: *Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 74/2002*

#M5: *Legea nr. 42/2004*

#M6: *Legea nr. 291/2007*

#M7: *Legea nr. 58/2011*

*Modificările și completările efectuate prin actele normative enumerate mai sus sunt scrise cu font italic. În fața fiecărei modificări sau completări este indicat actul normativ care a efectuat modificarea sau completarea respectivă, în forma **#M1**, **#M2** etc.*

#CIN

NOTĂ:

În textul actualizat, toate sumele exprimate anterior în lei vechi au fost transformate în lei noi.

#B

Parlamentul României adoptă prezenta lege.

CAP. 1

Dispoziții generale

ART. 1

Apărarea Națională cuprinde ansamblul de măsuri și activități adoptate și desfășurate de statul român în scopul de a garanta suveranitatea națională, independența și unitatea statului, integritatea teritorială a țării și democrația constituțională.

ART. 2

Activitățile privind apărarea națională sunt asigurate și duse la îndeplinire de către autoritățile publice, potrivit competențelor stabilite prin Constituție și legile țării.

Măsurile adoptate privind apărarea națională sunt obligatorii pentru toți cetățenii țării, pentru autoritățile și instituțiile publice și private și pentru toți agenții economici, indiferent de forma de proprietate.

ART. 3

Reglementările privind apărarea națională se întemeiază pe respectarea prevederilor Constituției și ale legilor țării, pe principiile doctrinei militare a statului român și normele general-admise de dreptul internațional, precum și pe prevederile tratatelor la care România este parte.

ART. 4

În caz de agresiune care atentează la integritatea teritorială, la existența și la unitatea statului și a poporului român, a cărei amploare depășește capacitatea combativă a forțelor armate organizate pe principiul suficienței defensive, riposta va cuprinde formele corespunzătoare în care vor fi angajate toate resursele umane și materiale necesare respingerii acesteia.

#M6

ART. 5 *** Abrogat

#B

CAP. 2

Structura sistemului național de apărare

ART. 6

Sistemul național de apărare cuprinde: conducerea, forțele, resursele și infrastructura teritorială.

ART. 7

Conducerea sistemului național de apărare este un atribut exclusiv și inalienabil al autorităților constituționale ale statului și se realizează de către: Parlament, Președintele României, Consiliul Suprem de Apărare a Țării, Guvernul României, Ministerul Apărării Naționale și autoritățile administrației publice cu atribuții în domeniul apărării naționale.

#M7

ART. 8

Conducerea acțiunilor militare la nivel strategic, în caz de agresiune armată, la instituirea stării de asediu, declararea stării de mobilizare sau a stării de război se realizează prin Centrul național militar de comandă.

Pe timpul agresiunii și al stărilor prevăzute la alin. 1, Centrul național militar de comandă se subordonează direct Consiliului Suprem de Apărare a Țării.

În afara agresiunii și a stărilor prevăzute la alin. 1, Centrul național militar de comandă funcționează, ca nucleu, în subordinea Statului Major General.

Structura organizatorică și atribuțiile Centrului național militar de comandă pe timpul agresiunii și al stărilor prevăzute la alin. 1 se stabilesc prin hotărâre a Consiliului Suprem de Apărare a Țării.

La declararea stării de război, Centrul național militar de comandă funcționează la capacitatea operațională completă.

Pe timpul agresiunii și al stărilor prevăzute la alin. 1, numirea în funcție a comandantului Centrului național militar de comandă se face de către Președintele României, la propunerea ministrului apărării naționale.

#B

ART. 9

Pentru asigurarea conducerii unitare pe timp de război, în fiecare județ și în municipiul București se înființează, prin hotărâre a Consiliului Suprem de Apărare a Țării, funcția de comandant militar, subordonat Centrului național militar de comandă.

Atribuțiile comandantului militar se stabilesc din timp de pace de către Statul Major General și se aprobă prin hotărâre a Consiliului Suprem de Apărare a Țării.

Numirea comandanților militari ai județelor și al municipiului București se face de către șeful Centrului național militar de comandă.

ART. 10

Forțele destinate apărării se compun din forțele armate și forțele de protecție.

ART. 11

Forțele armate cuprind armata, mari unități și unități din subordinea Ministerului Administrației și Internelor, cele ale serviciilor de informații ale statului și alte formațiuni de apărare armată organizate potrivit legii.

ART. 12

Forțele de protecție cuprind: unitățile și formațiunile de protecție civilă, formațiunile sanitar-voluntare ale Crucii Roșii și alte formațiuni ce se vor stabili prin lege.

ART. 13

Forțele destinate apărării desfășoară activități de pregătire specifice, în limitele spațiului național terestru, aerian, maritim și fluvial, cu respectarea normelor de protecție a mediului.

Pentru desfășurarea acestor activități, forțele destinate apărării folosesc poligoanele și celelalte amenajări din dotare, precum și terenurile, aeroporturile, aerodromurile, porturile, spațiile și alte bunuri imobiliare stabilite împreună cu autoritățile administrației publice sau persoanele fizice ori juridice respective, în condițiile legii privind rechizițiile.

După efectuarea activităților prevăzute la alin. 1 și 2, bunurile imobiliare respective se restituie în starea în care au fost preluate.

ART. 14

Resursele apărării naționale se constituie din totalitatea resurselor umane, financiare, materiale și de altă natură, pe care statul le asigură și le angajează în susținerea eforturilor de apărare a țării.

ART. 15

Resursele umane se constituie din întreaga populație aptă de efort pentru apărarea națională. Pregătirea populației pentru apărare se realizează potrivit legii.

ART. 16

Cetățenii români apti pentru serviciul militar nu pot fi numiți în funcții de conducere din instituțiile autorităților publice, dacă nu au îndeplinit această obligație din motive imputabile lor.

ART. 17

Miniștrii, secretarii și subsecretarii de stat, precum și demnitarii cu rang corespunzător acestora, prefectii, subprefecții, primarii și secretarii de la municipii, orașe și comune, conducătorii agenților economici și instituțiilor publice cu sarcini la mobilizare vor fi pregătiți, în vederea îndeplinirii atribuțiilor ce le revin pe linia apărării naționale, prin grija Statului Major General.

Modul de organizare și participare la pregătire a persoanelor având funcțiile stabilite la alin. 1 se stabilește prin hotărâre a Guvernului.

ART. 18

Celelalte resurse, precum și pregătirea economiei și a teritoriului pentru apărarea națională se asigură în conformitate cu prevederile legii.

ART. 19

Cheltuielile necesare organizării, înzestrării, mobilizării, întreținerii și instruirii efectivelor active și în rezervă, precum și finanțării lucrărilor de investiții ale forțelor armate se suportă din bugetul de stat și din alte fonduri legal constituite.

ART. 20

Infrastructura teritorială se constituie din ansamblul lucrărilor și amenajărilor teritoriului care pot fi folosite în scopul apărării naționale.

Pregătirea teritoriului pentru apărarea națională se asigură în conformitate cu prevederile legii.

ART. 21

Ministerele, autoritățile administrației publice, agenții economici indiferent de forma de proprietate, au obligația de a obține avizul Statului Major General pentru amplasarea noilor obiective de investiții și dezvoltarea celor existente, în scopul încadrării acestora în infrastructura sistemului național de apărare. Lista obiectivelor de investiții și dezvoltare, precum și criteriile de realizare a acestora, pentru care este obligatoriu avizul Statului Major General se stabilește prin hotărâre a Guvernului.

ART. 22

La proclamarea stării de asediu sau de urgență, la declararea mobilizării ori a stării de război pot fi rechiziționate bunuri aparținând agenților economici, instituțiilor publice, celorlalte persoane juridice și persoanelor fizice și pot fi chemați cetățeni apti de muncă pentru prestări de servicii, în condițiile prevăzute de lege.

În situațiile prevăzute la alin. 1, prin hotărâre a Consiliului Suprem de Apărare a Țării, agenții economici a căror activitate este nemijlocit legată de asigurarea resurselor necesare apărării pot fi militarizați. Organizarea și funcționarea acestora se stabilesc prin hotărâre a Guvernului.

ART. 23

Forțele armate vor acumula din timp de pace, în rezervele proprii, armament, tehnică de luptă și materiale care să asigure îndeplinirea misiunilor ce le revin, compensarea consumurilor și a pierderilor probabile la război.

Nomenclatorul și nivelurile acestor rezerve se aprobă de Consiliul Suprem de Apărare a Țării, la propunerea Ministerului Apărării Naționale și, după caz, a organelor de resort.

Înlocuirea periodică și transferul în economie a bunurilor din rezervele constituite se reglementează prin hotărâre a Guvernului.

ART. 24

Stadiul pregătirii populației, economiei și teritoriului pentru apărare se verifică prin exerciții și antrenamente de mobilizare de către Statul Major General împreună cu Oficiul Central de Stat pentru Probleme Speciale și cu Administrația Națională a Rezervelor Materiale, pe baza planului aprobat de Consiliul Suprem de Apărare a Țării.

ART. 25

Instituțiile și autoritățile administrației publice, agenții economici, indiferent de forma de proprietate, au obligația de a satisface comenzile necesare apărării naționale, integral și în termenele stabilite prin contract în timp de pace și cu prioritate în timp de război.

CAP. 3

Organizarea armatei

ART. 26

Armata este componenta de bază a forțelor armate, care asigură, pe timp de pace și la război, integritatea într-o concepție unitară a activităților tuturor forțelor participante la acțiunile de apărare a țării.

ART. 27

Armata are în organizare: organele centrale ale Ministerului Apărării Naționale, categoriile de forțe și organele militare teritoriale.

ART. 28

Organele centrale ale Ministerului Apărării Naționale sunt stabilite prin lege.

ART. 29

Categoriile de forțe ale armatei sunt: trupe de uscat; aviația și apărarea antiaeriană; marina militară. Ele au în componere state majore, comandamente de armă, mari unități și unități luptătoare, de învățământ și de instrucție, precum și unități și formațiuni de asigurare de luptă și de logistică.

#M4

ART. 30

Organele militare teritoriale au în componere: centre militare zonale, centre militare județene și centre militare ale sectoarelor municipiului București.

#B

CAP. 4

Atribuțiile autorităților publice privind apărarea națională

ART. 31

Parlamentul, Președintele României, Guvernul României și Consiliul Suprem de Apărare a Țării își exercită atribuțiile privind apărarea națională potrivit prevederilor constituționale și legilor țării.

ART. 32

Guvernul României răspunde de organizarea activităților și de aplicarea măsurilor ce privesc apărarea națională și are următoarele atribuții:

- a) coordonează activitatea ministerelor și a celorlalte autorități ale administrației publice pentru realizarea măsurilor de asigurare a capacității de apărare a țării;
- b) asigură alocarea și utilizarea, potrivit legii, a resurselor financiare și materiale necesare organizării, înzestrării și mobilizării forțelor armate, întreținerii și instruirii efectivelor, menținerii în stare de operativitate a tehnicii și armamentului, precum și realizării lucrărilor de investiții pentru apărare;
- c) stabilește obligațiile ce revin ministerelor și agenților economici din planul de mobilizare a economiei naționale pentru primul an de război;
- d) asigură, din timp de pace, constituirea rezervelor materiale necesare pe timp de război, atât pentru nevoile apărării, cât și ale populației;
- e) conduce, prin prefecti, activitățile specifice din județe și din municipiul București.

ART. 33

Ministerul Apărării Naționale răspunde de înfăptuirea concepției fundamentale de apărare a țării în domeniul militar, în care scop:

- a) analizează nevoile de apărare a țării și propune autorităților competente stabilite prin Constituție și alte legi, măsurile privind organizarea și înzestrarea armatei, pregătirea populației și a teritoriului;
- b) asigură pregătirea comandamentelor și instruirea efectivelor active și din rezervă;

c) organizează, din timp de pace, pregătirea de mobilizare a armatei și populației; face propuneri pentru declararea mobilizării generale sau parțiale și conduce desfășurarea acestora;

d) îndrumă și controlează, prin Statul Major General, în colaborare cu alte autorități abilitate, măsurile de pregătire luate de ministere, agenții economici și instituțiile publice, în scopul realizării producției și a prestărilor de servicii pentru forțele armate, întocmirii lucrărilor de mobilizare la locul de muncă și pregătirii teritoriului pentru apărare.

ART. 34

Ministerele, serviciile de informații ale statului, celelalte autorități ale administrației publice centrale răspund de executarea măsurilor de apărare a țării, fiecare în domeniul sau de activitate, potrivit legii; conducătorii acestora prezintă rapoarte cu privire la exercitarea atribuțiilor privind apărarea națională, după caz, Parlamentului, Guvernului, Consiliului Suprem de Apărare a Țării, anual sau ori de câte ori li se cere.

La declararea mobilizării și a stării de război, miniștrii de resort răspund direct de repartizarea resurselor privind: materiile prime, produsele industriale, bunurile alimentare, energia, transporturile, lucrările publice și comunicațiile.

Cerințele forțelor destinate apărării se asigură cu prioritate.

ART. 35

Autoritățile administrației publice locale, potrivit competenței, au, în timp de pace și în caz de mobilizare și de război, în raza lor teritorială, următoarele atribuții:

a) asigură îndeplinirea de către agenții economici, instituțiile publice și persoanele fizice a dispozițiilor și măsurilor privind pregătirea populației, economiei și a teritoriului pentru apărare;

b) urmăresc și intervin pentru satisfacerea cererilor prezentate de unitățile militare existente în raza lor teritorială pentru nevoile de mobilizare;

c) îndeplinesc măsurile necesare pentru efectuarea de rechiziții și chemări pentru prestări de servicii potrivit legii;

#M4

d) întocmesc, actualizează și pun la dispoziție centrelor militare județene și ale sectoarelor municipiului București monografia economico-militară a unităților administrativ-teritoriale respective;

e) asigură centrelor militare zonale, județene și ale sectoarelor municipiului București terenurile, localurile, instalațiile de telecomunicații, dotările și fondurile necesare desfășurării activității acestora, potrivit normelor stabilite prin hotărâre a Guvernului;

#B

f) îndeplinesc orice alte atribuții referitoare la apărarea națională, potrivit legii.

CAP. 5

Sanctiuni

ART. 36

Nerespectarea prevederilor prezentei legi atrage raspunderea penală, contravențională, administrativă sau civilă, după caz.

ART. 37

Constituie contravenții, dacă nu sunt săvârșite în astfel de condiții încât, potrivit legii penale, să constituie infracțiuni și se sancționează cu amendă de la 20 la 500 lei, următoarele fapte:

- a) nerespectarea dispozițiilor [art. 21](#) privind obținerea avizului dat de Statul Major General sau nerespectarea condițiilor prevăzute în aviz;
- b) neîndeplinirea în timp de pace de către cei menționați la [art. 25](#) a obligațiilor privind comenzile de stat necesare apărării naționale;
- c) împiedicarea organelor de control de a îndeplini atribuțiile prevăzute de prezenta lege.

ART. 38

Constatarea contravențiilor și aplicarea sancțiunilor se fac de către autoritățile stabilite prin hotărâre a Guvernului.

ART. 39

Dispozițiile prezentului capitol privitoare la contravenții se completează cu prevederile [Legii nr. 32/1968](#)*) privind constatarea și sancționarea contravențiilor, cu excepția [art. 25](#), [26](#) și [27](#).

#CIN

*) Începând cu data de 25 august 2001, trimiterea la [Legea nr. 32/1968](#) se va socoti făcută la dispozițiile corespunzătoare din [Ordonanța Guvernului nr. 2/2001](#) privind regimul juridic al contravențiilor, în conformitate cu prevederile [art. 48](#) din același act normativ.

#B

CAP. 6

Dispoziții finale

ART. 40

La data intrării în vigoare a prezentei legi orice alte dispoziții contrare se abrogă.

ART. 41

Prezenta lege intră în vigoare la data publicării ei în Monitorul Oficial al României.
